

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIVe KAMER

A R R E S T

nr. 232.924 van 18 november 2015

in de zaak A. 217.567/XIV-36.769

In zake: Mohamed ZAOUAD
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jürgen Millen
kantoor houdend te 3730 Hoeselt
Tongersesteenweg 4, bus 1
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
de minister van Justitie

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 17 november 2015, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van “de beslissing van de directeur generaal van de FOD Justitie, Directoraat Generaal Penitentiaire inrichtingen van 13 november 2015 [...] die een hernieuwing van een individueel bijzonder veiligheidsregime uitmaakt dat aan verzoeker wordt opgelegd en gaat lopen van 14 november 2015 tot en met 12 januari 2016”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een administratief dossier ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 november 2015, om 10.00 uur.

Kamervoorzitter Geert Debersaques heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Valerie Kruijen, die *loco* advocaat Jürgen Millen verschijnt voor verzoeker, en attaché Xaveer Laureyns, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker is opgesloten in de gevangenis te Hasselt.

3.2. Op 13 november 2015 wordt het individueel veiligheidsregime dat aan verzoeker werd opgelegd, hernieuwd voor een duur van twee maanden vanaf 14 november 2015 tot en met 12 januari 2016 “[g]elet op de concrete omstandigheden en gedragingen van de gedetineerde [...] [d]ie hierna vermeld worden en die toelaten te geloven dat de betrokkene een voortdurende bedreiging voor de veiligheid vormt”.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Rechtspleging

4. Ter terechtzitting legt verzoeker een memorie en een bijkomend stuk neer.

5. De toepasselijke regelgeving voorziet niet in de mogelijkheid om een dergelijke memorie als een processtuk neer te leggen. Het is de partijen

echter wel toegestaan om nieuwe feiten, die een invloed kunnen hebben op de ontvankelijkheid en/of de gegrondheid van de vordering, aan de Raad van State ter kennis te brengen. In zoverre de door verzoeker neergelegde memorie op dergelijke feiten betrekking heeft, kan ze dan ook bij de zaak worden betrokken. In zoverre de memorie geen betrekking heeft op dergelijke feiten, maar de neerslag vormt van de uiteenzetting ter terechtzitting, wordt ze niet als een processtuk, maar als een loutere inlichting in aanmerking genomen.

V. Ontvankelijkheid van de vordering

6. De verwerende partij betwist ter terechtzitting de bevoegdheid van de Raad van State. Zij betoogt in wezen dat de Raad van State van de ingestelde vordering geen kennis kan nemen omdat zij is gericht tegen een veiligheidsmaatregel die een niet-aanvechtbare maatregel van orde is.

Beoordeling

7. De directeur van een strafinrichting is belast met de zorg voor de goede werking van, en de goede orde in de strafinrichting. Hij kan met het oog daarop ten aanzien van wie in de strafinrichting is opgenomen een veelheid van maatregelen beslissen die zekere ongemakken of onaangenaamheden kunnen meebrengen. Evenwel, zoals de Raad van State, in algemene vergadering, in het arrest nr. 116.899 van 11 maart 2003 inzake De Smedt heeft overwogen, zijn die maatregelen, in zoverre zij uitsluitend of hoofdzakelijk ingegeven zijn door veiligheids- en voorzichtigheidsoverwegingen, maatregelen van inwendige orde, waartegen in principe geen annulatieberoep openstaat. Het is slechts anders wanneer de betrokken maatregel er uitsluitend of hoofdzakelijk toe strekt een gedetineerde te bestraffen wegens disciplinaire tekortkomingen. De maatregel wordt dan in de eerste plaats gemotiveerd door het schuldig bevonden gedrag van de gedetineerde, waarvoor hij wil doen boeten. Een dergelijke maatregel komt wel voor vernietiging - en dus voor schorsing van de tenuitvoerlegging - door de Raad van State in aanmerking.

Op grond van artikel 116 van de basiswet van 12 januari 2005 “betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden” (hierna: de basiswet) kan, wanneer uit concrete omstandigheden of uit de gedragingen van een gedetineerde blijkt dat hij een voortdurende bedreiging uitmaakt voor de veiligheid, en gebleken is dat zowel de in afdeling I van die wet vermelde controlemaatregelen als de in afdeling II vermelde bijzondere beveiligingsmaatregelen ontoereikend zijn, de gedetineerde in een individueel bijzonder veiligheidsregime worden geplaatst. De beslissing tot plaatsing in een bijzonder individueel veiligheidsregime wordt genomen door de directeur-generaal van de penitentiaire administratie of zijn gemachtigde, op voorstel van de directeur.

8. De bestreden beslissing is als volgt gemotiveerd:

“Gelet op de concrete omstandigheden en gedragingen van de gedetineerde ZAOUAD Mohamed, geboren op 07/06/1973

Die hierna vermeld worden en die toelaten te geloven dat de betrokkene een voortdurende bedreiging voor de veiligheid vormt:

Dhr Zaouad ondergaat een veroordeling tot 6 jaar gevangenisstraf omwille van bendevoering, diefstal bij nacht en heling. Op 30.01.2015 wordt betrokkene onder aanhoudingsmandaat geplaatst waarbij hij verdacht wordt van deelname aan activiteiten van een terroristische groepering. In het bevel tot aanhouding is te lezen dat betrokkene nauwe contacten onderhoudt met verschillende leden van de ‘Groep van Maaseik’ (een personengroep binnen de Islamitische gemeenschap met een sterk radicaal karakter) en betrokken lijkt te zijn bij de Jihadistische agenda van deze groepering. Hij zou, nog volgens het aanhoudingsbevel, tijdens het ondergaan van zijn vorige gevangenisstraf in aanraking gekomen zijn met het radicale gedachtegoed.

Het bevel tot aanhouding werd door de onderzoeksrechter op 19.05.2015 omgezet in een bevel tot aanhouding onder elektronisch toezicht.

Op 11.06.2015 meldt betrokkene zich terug aan in de gevangenis voor de uitvoering van het arrest van het HB Antwerpen dd 04.12.2014.

Op 09.07.2015 wordt het bevel tot aanhouding opgeheven onder volgende strikte voorwaarden:

- de contacten beperken tot leden van zijn gezin en geen contacten onderhouden, op welke wijze en door welk middel ook, rechtstreeks zowel als onrechtstreeks met zijn mede-inverdenkinggestelden en in het algemeen met lieden gekend voor hun Islamitisch radicalisme en/of in Syrie en/of Irak zouden verblijven.

- Verbod telefoon en/of het internet te gebruiken, m.u.v telefonisch contact kerngezin

- In voorkomend geval, een deradicaliseringscursus volgen, verstrekt door een daartoe bevoegd persoon, wier identiteit voorafgaandelijk aan de Onderzoeksrechter zal meegedeeld worden.

Bovenstaande informatie wijst er op dat er bij betrokkene sprake is van een radicaal gedachtegoed. Gelet op het reële risico op verspreiding van radicale ideeën in de gevangenis door middel van contact met medegedetineerden, zijn wij genoodzaakt veiligheidsmaatregelen op te leggen teneinde het risico op radicalisering en rekrutering van andere gedetineerden maximaal te beperken en kwetsbare gedetineerden te beschermen. Bovendien is dit gedrag niet zonder risico voor de interne orde en veiligheid binnen de gevangenis bij eventuele bendevoorming.

Actueel zijn er geen aanwijzingen dat hij zijn radicaal gedachtegoed heeft gewijzigd. Meer nog, betrokkene heeft nog op 22/10 jl op zijn afdeling aangegeven dat hij het super vond dat er een nieuwe afdeling binnen de gevangenis van Hasselt wordt gecreëerd voor geradicaliseerde gedetineerden, want dan kan hij samen met hen de mogelijkheden aanwenden om de interne orde en veiligheid in het gedrang te brengen (zie 'Rapport aan de directeur' dd. 22/10/2015).

Derhalve kan gesteld worden dat thans de noodzaak nog steeds bestaat om het individueel bijzonder veiligheidsregime verder te zetten teneinde het risico van radicalisering en rekrutering van andere gedetineerden maximaal te beperken en kwetsbare gedetineerden te beschermen alsook om de interne orde en veiligheid in de inrichting maximaal te kunnen garanderen.

Gelet op hogervermelde elementen wordt niet ingestemd met een verdere versoepeling van zijn regime.

[...].”

Voorts plaatst ook de basiswet het veiligheidsregime zoals het thans bestreden opgelegde regime niet in een bestraffend maar in een veiligheidskader.

9. Gelet op het voormelde moet de bestreden beslissing duidelijk als een veiligheidsregime worden beschouwd waarmee de goede werking van de instelling wordt verzekerd.

Het komt derhalve aan verzoeker toe om het voor de Raad van State aannemelijk te maken dat, ondanks de schijn van het tegendeel, de bestreden beslissing er uitsluitend of hoofdzakelijk toe strekt om hem te bestraffen wegens disciplinaire tekortkomingen. Tot het bestaan van een dergelijke, niet-veruitwendigde bedoeling, kan niet worden besloten op grond van loutere subjectieve gevoelens van verzoeker. Integendeel dient verzoeker met verwijzing naar concrete omstandigheden aannemelijk te maken dat het determinerend motief van het veiligheidsregime erin bestaat hem te bestraffen.

10. Verzoeker voert in het verzoekschrift evenwel geen enkel argument aan waaruit zou moeten blijken dat het verlengen van het opgelegde veiligheidsregime in werkelijkheid uitsluitend of hoofdzakelijk er toe strekt om hem te bestraffen wegens disciplinaire tekortkomingen.

Ter terechtzitting voert verzoeker aan dat de Beroepscommissie van de Centrale Raad, waarbij een beroep tegen een veiligheidsregime kan worden ingesteld op grond van de basiswet, nog steeds niet is ingericht zodat hij genoodzaakt is om een vordering tot schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid in te stellen bij de Raad van State. Deze enkele omstandigheid verandert bovenstaande vaststelling evenwel niet. Uit het administratief dossier blijkt overigens dat verzoeker reeds eerder een ontvankelijk beroep heeft ingesteld tegen het hem opgelegde veiligheidsregime bij de kortgedingrechter te Brussel.

In deze stand van het geding lijkt de bestreden beslissing een maatregel van inwendige orde te zijn die niet het voorwerp kan uitmaken van een annulatieberoep.

11. De door de verwerende partij opgeworpen - maar desnoods ook ambtshalve op te werpen - exceptie vertoont een dergelijke graad van ernst, dat ze reeds in de huidige stand van de procedure moet worden opgeworpen en bijgevalen.

VI. Conclusie

12. Uit wat voorafgaat volgt dat de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid niet-ontvankelijk is.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt de vordering.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, begroot op 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van achttien november tweeduizend vijftien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Geert Debersaques,
bijgestaan door

Nick Hollevoet,

kamervoorzitter,

toegevoegd griffier.

De griffier

De voorzitter

Nick Hollevoet

Geert Debersaques